

národní
úložiště
šedé
literatury

Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2014 a v roce 2014

Český statistický úřad
2014

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-261175>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 03.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

ANALÝZA

9. 1. 2015

Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2014 a v roce 2014

Celková hladina spotřebitelských cen klesla ve 4. čtvrtletí 2014 proti 3. čtvrtletí 2014 o 0,2 %. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny ve 4. čtvrtletí 2014 o 0,5 %, což je o 0,1 procentního bodu méně než ve 3. čtvrtletí.

Mezičtvrtletní snížení cenové hladiny o 0,2 % ovlivnil zejména pokles cen v oddíle rekreace a kultura vlivem nižších cen dovolených s komplexními službami o 10,9 % v důsledku skončení hlavní rekreační sezóny. Pokles cen v oddíle doprava způsobilo snížení cen pohonných hmot o 3,6 % vlivem jejich výrazného poklesu zejména v posledních dvou měsících roku 2014. V oddíle pošty a telekomunikace pokračoval pokles cen mobilních telefonů, od prosince se zvýšily ceny poštovních služeb. Mírný pokles cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje ovlivnily především nižší ceny některých druhů ovoce a zeleniny. Ke zvýšení cen došlo hlavně v oddíle odívání a obuv v důsledku vyšších cen nových sezónních modelů nabízených na trhu zejména v říjnu.

Indexy spotřebitelských cen (předchozí čtvrtletí = 100)

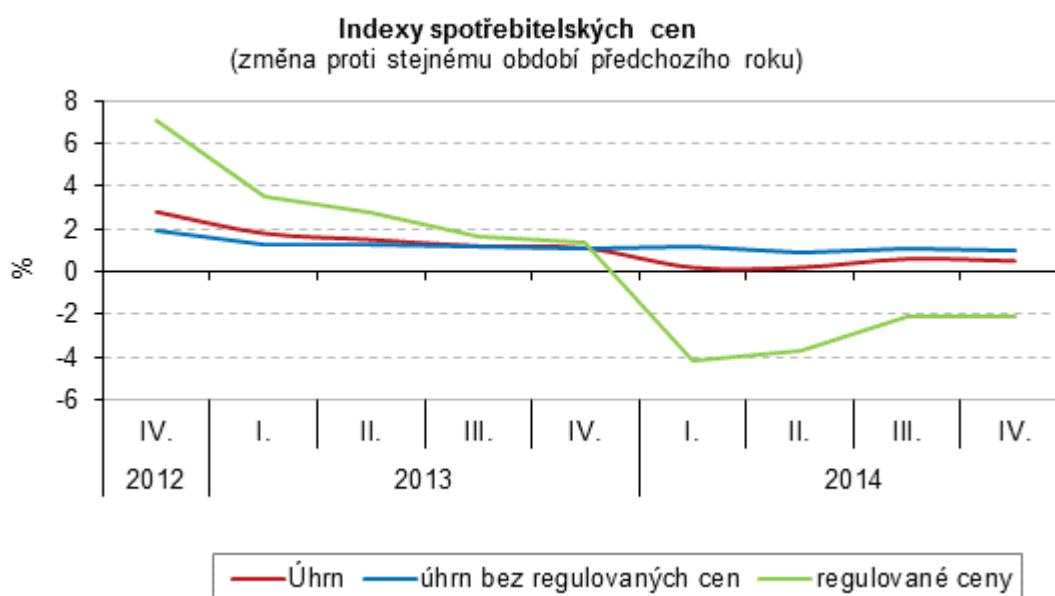
ODDÍL	2013	2014			
	4. čtvrtletí	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
ÚHRN	99,9	100,4	100,2	100,1	99,8
Potraviny a nealkoholické nápoje	100,1	103,6	99,0	98,7	99,8
Alkoholické nápoje a tabák	101,1	101,6	99,5	100,5	99,9
Odívání a obuv	104,7	95,7	105,0	98,1	105,0
Bydlení, voda, energie, paliva	100,0	98,6	100,2	100,4	100,1
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	99,4	100,4	100,3	99,4	99,8
Zdraví	99,3	96,9	101,8	100,9	100,1
Doprava	99,2	100,6	100,1	100,8	98,6
Pošty a telekomunikace	98,8	99,6	99,4	98,8	99,5
Rekreace a kultura	98,0	100,8	99,7	102,2	97,2
Vzdělávání	100,7	100,2	100,2	100,4	100,5
Stravování a ubytování	100,1	100,5	100,6	100,5	100,1
Ostatní zboží a služby	100,0	100,8	100,4	100,7	100,3

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny ve 4. čtvrtletí 2014 proti 4. čtvrtletí 2013 o 0,5 %, tedy o 0,1 procentního bodu méně než ve 3. čtvrtletí 2014. Toto zpomalení meziročního cenového růstu bylo důsledkem mírnějšího růstu cen zejména v oddílech alkoholické nápoje a tabák, potraviny a nealkoholické nápoje a zastavení cenového růstu v oddílech doprava, rekreace a kultura. Protisměrně působilo zrychlení meziročního růstu v oddíle odívání a obuv a v oddíle ostatní zboží a služby a zmírnění poklesu cen v některých oddílech spotřebního koše (pošty a telekomunikace, bytové vybavení a zařízení domácnosti, zdraví).

Růst tržních cen ve 4. čtvrtletí 2014 mírně zpomalil na 1,0 % z 1,1 % ve 3. čtvrtletí a pokles regulovaných¹⁾ cen zůstal stejný jako ve 3. čtvrtletí, tj. -2,1 %.

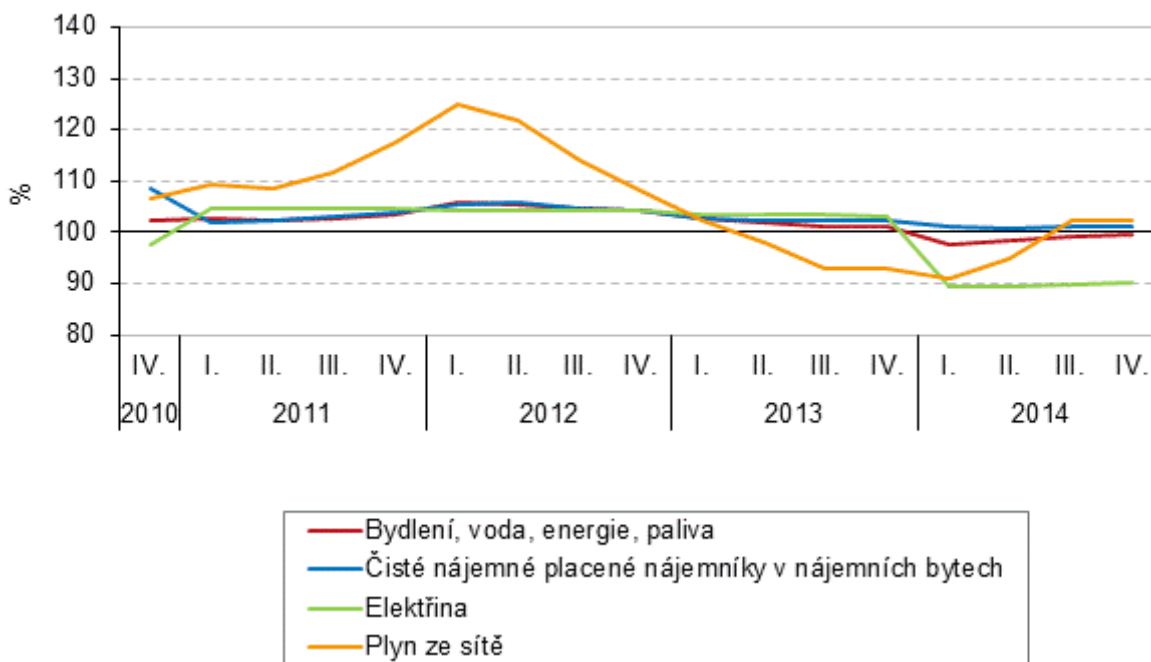
Pokles regulovaných cen způsobilo zejména snížení cen v oddílech **bydlení** a **zdraví**, které nastalo od ledna 2014 v důsledku poklesu cen energií a zrušení regulačního poplatku za pobyt v nemocnici. V průběhu roku 2014 se pokles cen obou oddílů zmírňoval. V oddíle bydlení to bylo způsobeno zmírněním poklesu cen zemního plynu od května, který od července přešel v růst. Pokles cen elektřiny se postupně zmírňoval od srpna 2014. V oddíle zdraví se zvyšovaly průběžně zejména ceny léčiv.

Snižující vliv cen položek obsažených v oddíle bydlení ilustruje celkový index spotřebitelských cen bez bydlení, vody, energie, paliv. Ve 4. čtvrtletí 2014 vzrostly spotřebitelské ceny celkem o 0,5 %, při vyloučení položek bydlení o 0,9 %.

¹⁾ *ceny, které jsou úplně nebo částečně regulovány*

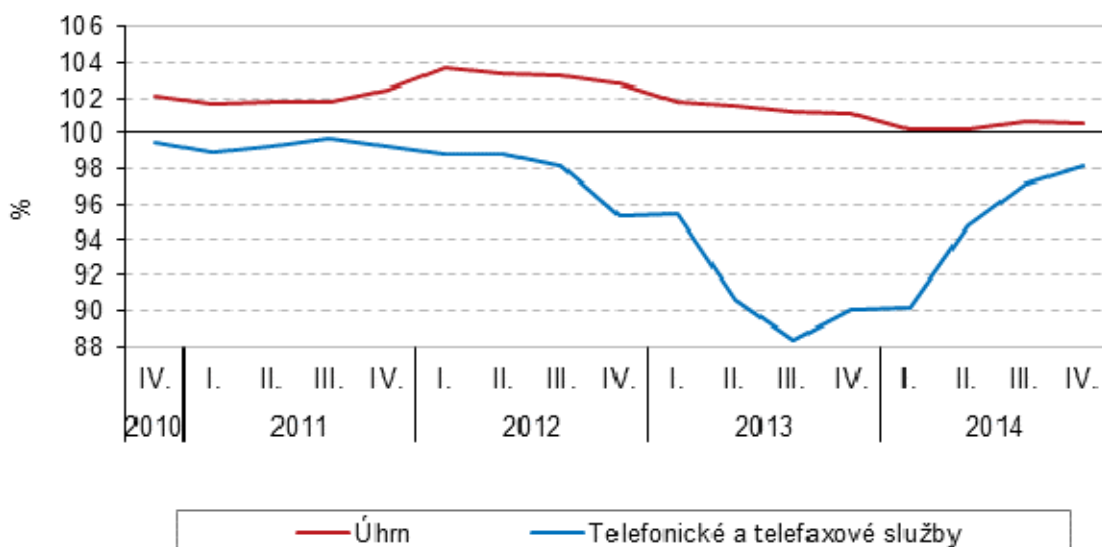
ANALÝZA

Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

Také v oddíle **pošty a telekomunikace** pokračoval meziroční pokles cen telefonických a telefaxových služeb, který se v jednotlivých čtvrtletích roku 2014 zmírňoval.

Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

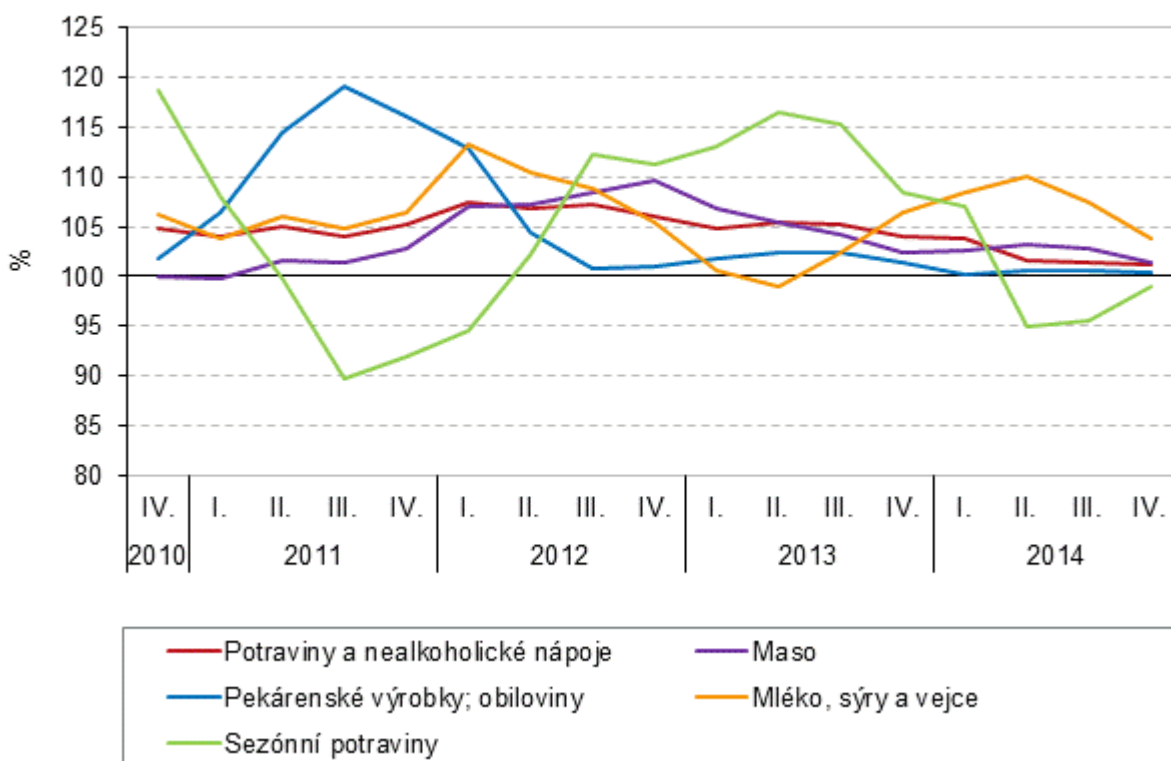

ANALÝZA

Zpomalení meziročního cenového růstu v oddíle **potravin a nealkoholické nápoje** způsobil vyšší

růst cen ve 4. čtvrtletí 2013 než ve 4. čtvrtletí 2014. To se projevilo zejména u masa, mléka, sýrů, jogurtů, ostatních mléčných výrobků, másla. U zeleniny došlo ke zmírnění cenového poklesu vlivem cen plodové zeleniny, které byly ve 4. čtvrtletí vyšší o 11,8 % (ve 3. čtvrtletí o 8,9 %). Naopak pokles cen brambor se prohloubil na -44,5 % ze -38,9 % ve 3. čtvrtletí.

Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

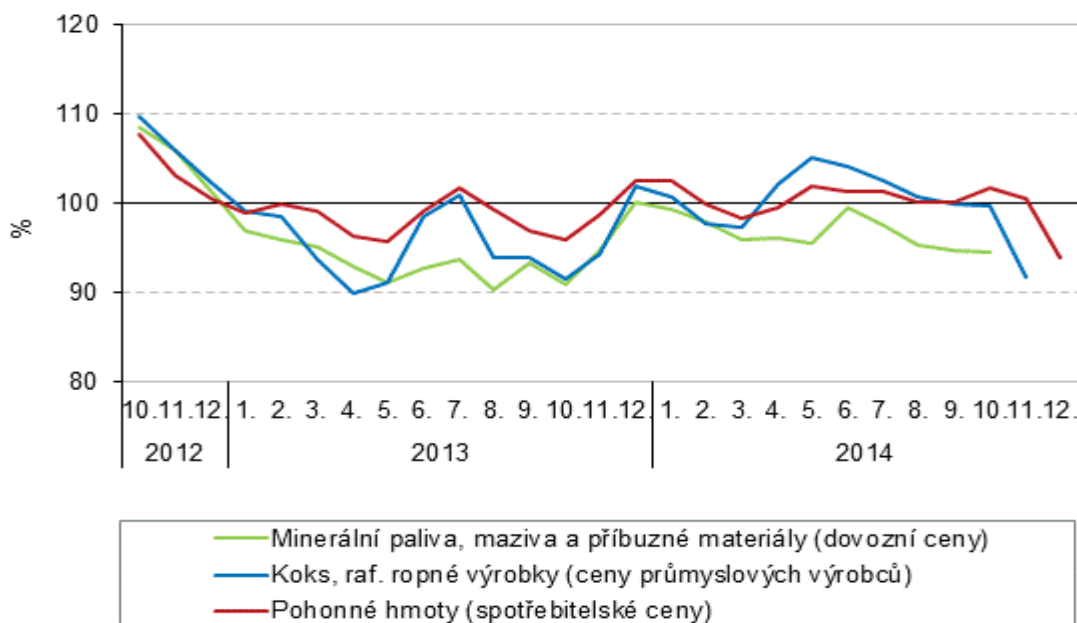

V oddíle **alkoholické nápoje a tabák** zpomalil růst cen alkoholických nápojů na 1,0 % ze 2,6 % ve 3. čtvrtletí a tabákových výrobků na 1,8 % ze 2,9 % ve 3. čtvrtletí.

V oddíle **doprava** ovlivnil vývoj cen ve 4. čtvrtletí zejména pokles cen pohonných hmot o 6,0 % a zvýšení cen nových automobilů o 3,7 % v prosinci. Vývoj spotřebitelských cen pohonných hmot koresponduje s cenami průmyslových výrobců a dovozními cenami ropných výrobků, jak znázorňuje následující graf.

ANALÝZA

Indexy cen ropných výrobků
(stejně období předchozího roku =100)

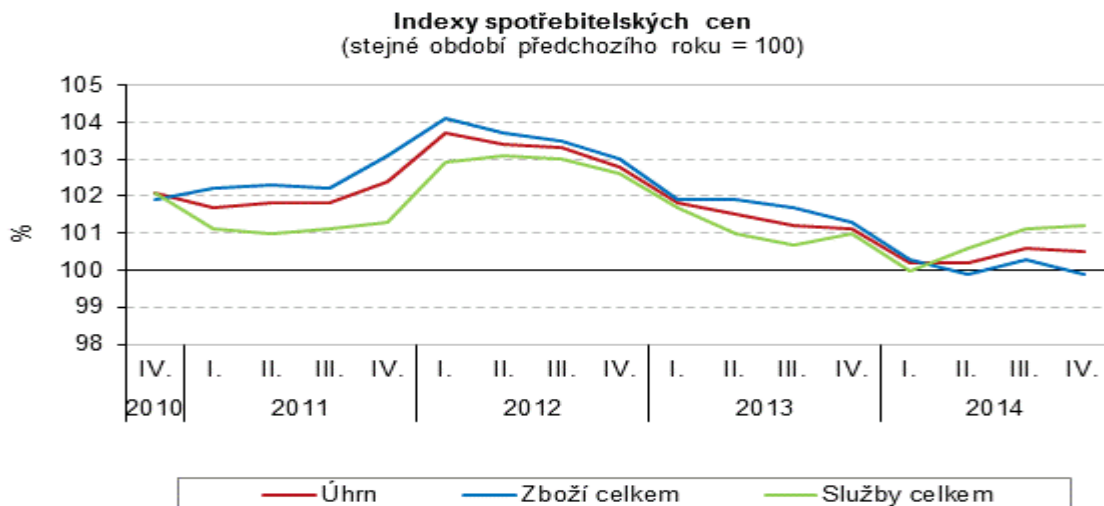

V oddíle **rekreace a kultura** byl pokles ve 4. čtvrtletí způsoben zejména prohloubením poklesu cen zařízení pro příjem, záznam a reprodukci obrazu a zvuku na -10,1 % (z - 8,2 % ve 3. čtvrtletí). Ceny dovolených s komplexními službami byly vyšší o 3,5 % (ve 3. čtvrtletí o 4,0 %).

Meziroční pokles cen pokračoval, i když mírnějším tempem, u přístrojů a spotřebičů pro domácnost v oddíle bytové vybavení a zařízení domácnosti.

Ceny **zboží úhrnem** přešly z růstu o 0,3 % ve 3. čtvrtletí v pokles o 0,1 % ve 4. čtvrtletí 2014 a ceny **služeb** zrychlily z růstu 1,1 % ve 3. čtvrtletí 2014 na 1,2 % ve 4. čtvrtletí.

ANALÝZA

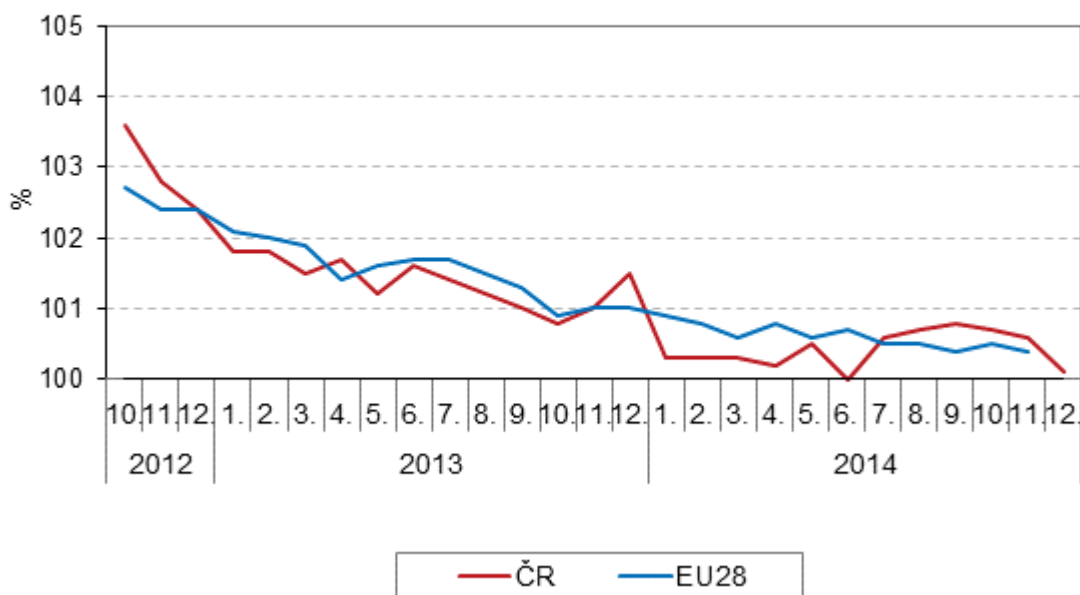

Harmonizovaný index spotřebitelských cen v zóně EU28

Meziroční přírůstek harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) 28 členských zemí EU byl podle údajů Eurostatu v říjnu 0,5 % a v listopadu 0,4 %. V ČR byly meziroční hodnoty v těchto měsících 0,7 %, resp. 0,6 %. Podle předběžných údajů byla změna HICP v ČR v prosinci 0,1 %. Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že k postupnému snižování meziroční inflace došlo i v zemích EU. Meziroční hodnoty HICP v ČR a průměrného HICP ve 28 členských zemích EU byly často obdobné, od počátku roku 2014 však přírůstek HICP v ČR klesal výrazněji než přírůstek HICP EU28. Tento trend se však ve 3. čtvrtletí a částečně i ve 4. čtvrtletí zastavil.

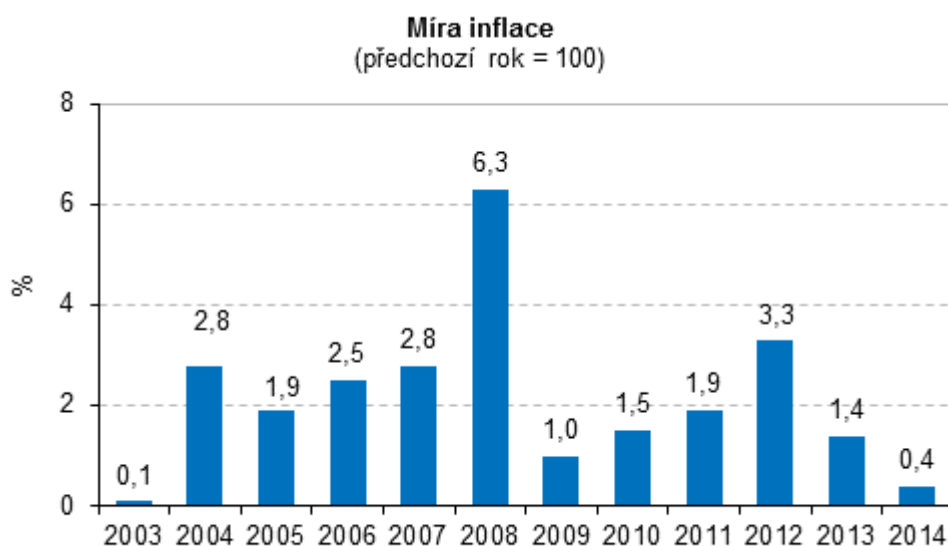
Harmonizované indexy spotřebitelských cen

(stejně období předchozího roku = 100)

ANALÝZA

Průměrná míra inflace v roce 2014 dosáhla 0,4 %, což je o 1,0 procentní bod méně než v roce 2013 a nejméně od roku 2003. Vývoj inflace v roce 2014 ovlivnil zejména měsíc leden, ve kterém vzrostly spotřebitelské ceny meziměsíčně pouze o 0,1 %, což byl nejmenší lednový přírůstek spotřebitelských cen od roku 1993. To vedlo ke zpomalení meziročního růstu cen v lednu 2014 na 0,2 % z hodnoty 1,4 % v prosinci 2013. Na tomto zpomalení se výrazně podílel pokles cen v oddílech bydlení a zdraví v důsledku poklesu cen energií a zrušení regulačního poplatku za pobyt v nemocnici. U většiny ostatních oddílů spotřebního koše došlo v různé míře ke zpomalení cenového růstu. Nízké hodnoty úhrnného meziročního růstu cen (v rozmezí 0,0 % až 0,4 %) se projevovaly v první polovině roku 2014, mírné zrychlení (0,5 % až 0,7 %) nastalo s výjimkou prosince až od července 2014.

Podíl jednotlivých oddílů spotřebního koše na celkové úrovni cenové hladiny v roce 2014 ilustruje rozklad úhrnného přírůstu indexu spotřebitelských cen.

ANALÝZA

Rozklad meziroční změny indexu spotřebitelských cen v roce 2014 v procentních bodech

ODDÍL	
ÚHRN	0,4
Potraviny a nealkoholické nápoje	0,3
Alkoholické nápoje a tabák	0,3
Odívání a obuv	0,1
Bydlení, voda, energie, paliva	-0,4
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	0,0
Zdraví	0,0
Doprava	0,1
Pošty a telekomunikace	-0,2
Rekreace a kultura	0,0
Vzdělávání	0,0
Stravování a ubytování	0,1
Ostatní zboží a služby	0,1

Z tabulky je zřejmé, že nejvyšší vliv na růst cenové hladiny v roce 2014 měly ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje a ceny v oddíle alkoholické nápoje a tabák. Snižující vliv měly naopak ceny v oddíle bydlení a pošty a telekomunikace.

Ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje vzrostly v roce 2014 o 2,0 % (v roce 2013 o 4,9 %), z toho ceny pekárenských výrobků a obilovin o 0,4 %, masa o 2,5 %, ryb o 2,2 %, ovoce o 0,5 %. Ceny mléka se zvýšily o 8,6 %, sýrů o 7,3 %, jogurtů o 12,6 %, másla o 5,8 %. Ceny zeleniny byly nižší o 3,7 % v důsledku poklesu cen brambor o 23,3 %. Ceny cukru klesly o 6,9 % a nealkoholických nápojů o 1,0 %.

V oddíle alkoholické nápoje a tabák se zvýšily ceny lihovin o 1,2 %, vína o 3,4 %, piva o 0,9 % a ceny tabákových výrobků (i vlivem zvýšení spotřební daně od ledna 2014) o 3,6 %.

Na snižování meziročního cenového růstu působil pokles cen v oddíle bydlení vlivem snížení cen elektřiny o 10,3 % a zemního plynu o 2,6 %. Ceny čistého nájemného vzrostly o 1,0 %, vodného o 3,4 %, stočného o 3,2 %, tepla a teplé vody o 0,5 %. Pokles cen zemního plynu se od července změnil v růst v důsledku ukončení platnosti slev z července 2013.

Pokles cen v oddíle zdraví vyvolaný zrušením regulačních poplatků od ledna 2014 se postupně v průběhu roku snižoval zejména vlivem růstu cen léků a jejich doplatků.

Na snižování cenové hladiny působil i ceny v oddíle pošty a telekomunikace v důsledku snížení cen telefonických a telefaxových služeb o 5,1 %. Naopak ceny poštovních služeb byly vyšší o 11,1 %.

ANALÝZA

Indexy spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí a roce 2014

COICOP	Oddíl	Stálé váhy roku 2012 v %	2013	2014							
			Stejně období předchozího roku = 100								
			4.čtvrtletí	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	říjen	listopad	prosinec	4.čtvrtletí	rok
0	Úhrn v tom :	1000,0	101,1	100,2	100,2	100,6	100,7	100,6	100,1	100,5	100,4
01	potraviny a nealkoholické nápoje z toho:	170,8	104,1	103,9	101,5	101,4	102,5	101,5	99,5	101,2	102,0
01.11	pekárenské výrobky; obiloviny	27,2	101,4	100,2	100,6	100,6	99,9	100,7	100,3	100,3	100,4
01.12	maso	40,6	102,5	102,6	103,3	102,8	101,9	101,2	100,7	101,3	102,5
02	alkoholické nápoje, tabák	95,0	103,2	104,1	102,9	102,7	101,5	101,3	101,4	101,4	102,8
03	odívání a obuv	32,9	101,3	102,3	103,1	103,2	103,2	103,6	104,0	103,6	103,0
04	bydlení, voda, energie, paliva z toho:	265,6	101,2	97,6	98,3	99,3	99,4	99,3	99,4	99,4	98,6
04.111	čisté nájemné placené nájemníky v náj. bytech	36,2	102,1	101,1	100,9	101,0	101,0	101,0	101,3	101,1	101,0
04.511	elektřina	47,4	103,1	89,5	89,5	89,6	89,8	89,8	90,4	90,0	89,7
04.521	zemní plyn	29,3	93,1	90,9	94,8	102,4	102,4	102,4	102,4	102,4	97,4
05	bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	61,1	98,4	98,7	99,3	99,5	99,5	99,8	100,4	99,9	99,3
06	zdraví	23,8	100,9	96,7	98,0	98,8	99,5	99,6	99,6	99,5	98,2
07	doprava z toho:	101,3	99,8	100,1	100,3	100,5	101,0	100,4	98,5	100,0	100,2
07.221	pohonné hmoty	36,1	99,1	100,3	101,0	100,5	101,7	100,6	94,0	98,8	100,1
08	pošty a telekomunikace	30,6	90,2	90,4	94,8	96,6	97,2	97,2	97,7	97,4	94,7
09	rekreace a kultura z toho:	87,6	101,0	100,5	100,6	100,7	99,7	100,0	100,1	99,9	100,4
09.60	dovolená s komplexními službami	19,1	105,2	103,8	104,2	104,0	103,4	103,5	103,7	103,5	103,9
10	vzdělávání	7,4	101,1	101,3	101,4	101,4	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3
11	stravování a ubytování	55,6	101,8	101,6	101,7	101,7	101,6	101,8	101,8	101,7	101,7
12	ostatní zboží a služby	68,3	100,9	100,7	100,6	101,8	102,2	102,3	102,1	102,2	101,3

Zpracovali: pracovníci Oddělení spotřebitelských cen ČSÚ

 Kontaktní osoba:
 Ing. Jiří Trexler
 Oddělení spotřebitelských cen ČSÚ
 E-mail: jiri.trexler@czso.cz
 Tel.: 274 054 137

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz